PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

HERENT - SPOORWEGSTRAAT

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN, G. VERBEELEN,
E. DIRIX, A. SYS, E. AUDENAERT & K. BOUCKAERT

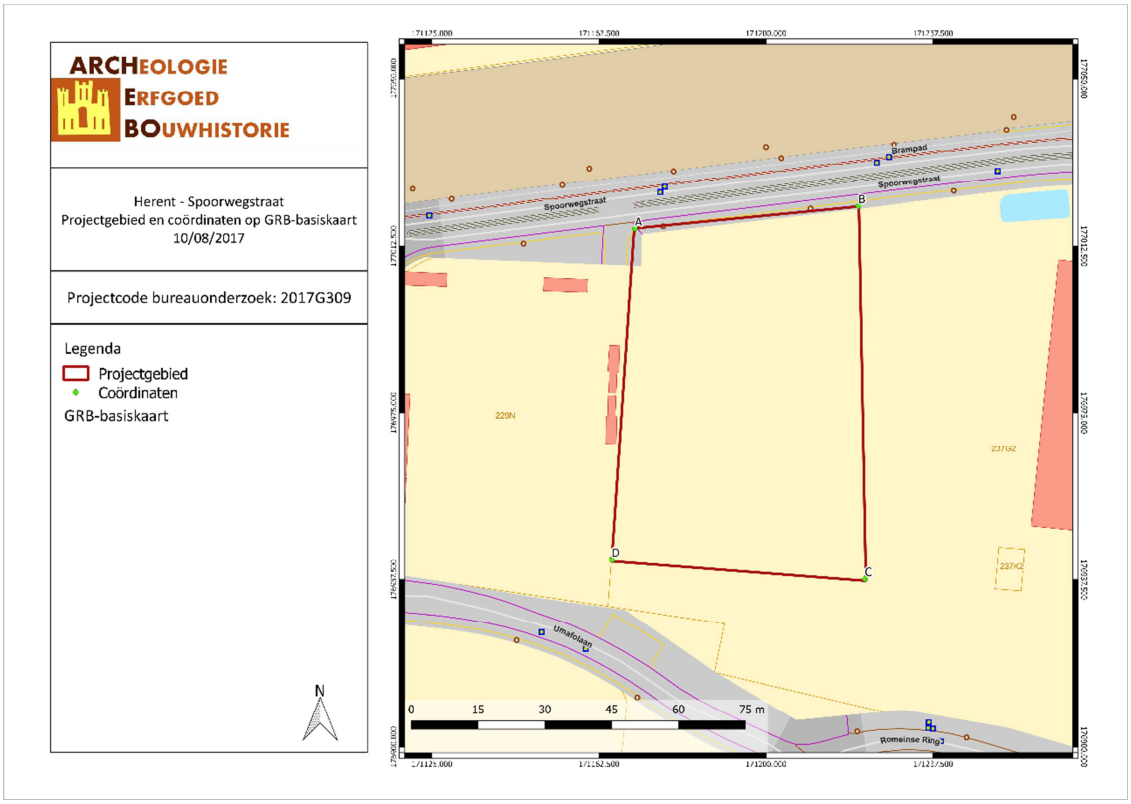
AUGUSTUS 2017

PROJECTCODE BUREAUONDERZOEK 2017F172

1 ALGEMEEN

Administratieve gegevens / Technische Fiche

Onderzoek:	Programma van maatregelen. Herent - Spoorwegstraat		
Naam & adres initiatiefnemer:	Gemeente Herent		
	Spoorwegstraat 6		
	3020 Herent		
Opdrachtnemer:	ARCHEBO bvba		
	Merelnest 5		
	3470 Kortenaken		
Projectleiding:	Jan Claesen		
Erkend archeoloog:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Locatie:	Provincie Vlaams-Brabant, Herent, Spoorwegstraat		
Coördinaten :	A	X	171170.621
		Y	177016.393
	B	X	171220.756
		Y	177021.455
	C	X	171222.226
		Y	176937.679
	D	X	171165.395
		Y	176941.925
Kadastrale percelen:	3de afdeling, sectie H, nr. 237G2/deel.		

Figuur 1: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-basiskaart (Geopunt, 2017)

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

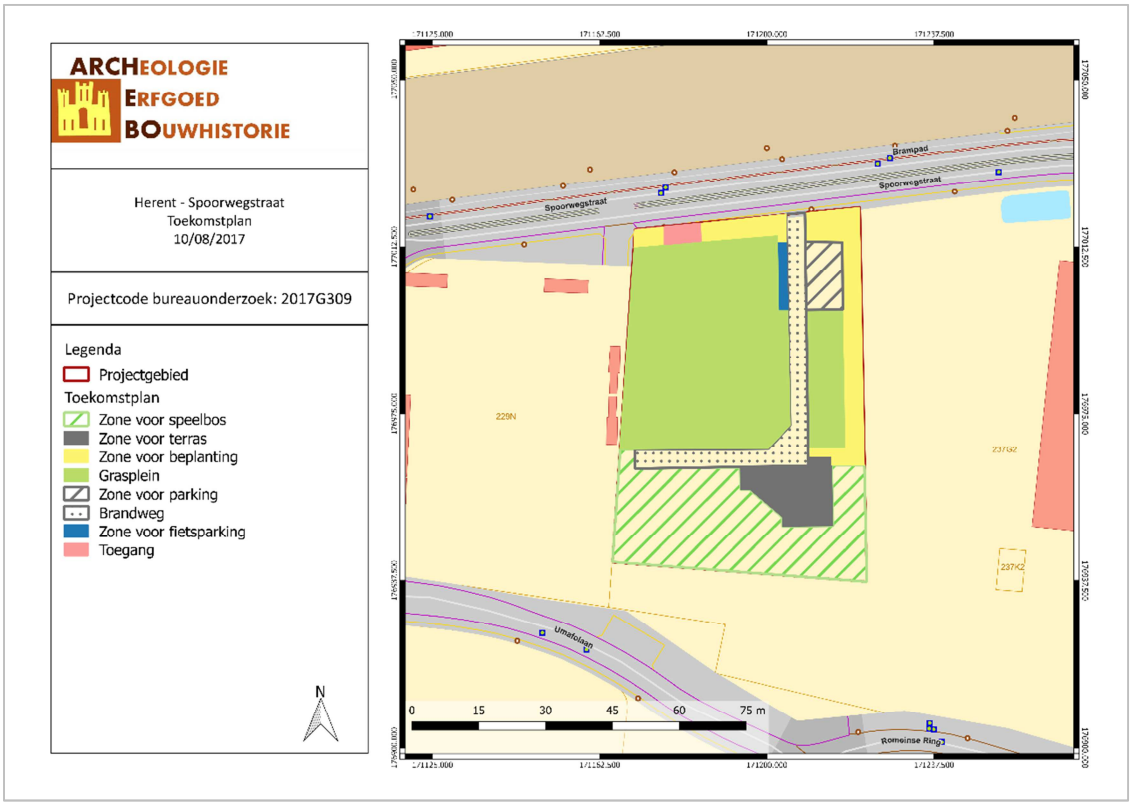
Gemotiveerd advies & impactbepaling

Op basis van een door ARCHEBO bvba op 28 augustus 2017 uitgevoerd proefsleuvenonderzoek, wordt er geen archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving aanbevolen over het gehele onderzoeksgebied.

Aanleiding van het vooronderzoek

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor het aanleggen van een evenemententerrein. Er wordt een zone voor speelbos voorzien en twee graspleinen, een brandweg, een zone voor beplanting, een zone voor parking en fietsparking en een toegang. De gebruikte materialen zijn gras en grind.

Binnen de zone voor beplanting wordt de bestaande ophoging langs de Spoorwegstraat behouden. De rest van deze zone wordt opgevuld met beplantingen. Hier wordt ook nieuwe riolering aangelegd die aangesloten wordt op de bestaande riolering onder de Spoorwegstraat.

Figuur 2: Syntheseplan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2017).

De zone voor parking wordt verhard met grind en is vooral bedoeld als tijdelijke parkeerplaats voor mobilhomes en caravans. Hier wordt een ondergrondse put met een watermeterteller voorzien (afmetingen 1.50 m breed, 1.10 m lang en 1.80 m diep).

De zone voor fietsparking, brandweg, terras en toegang worden verhard met grind. Voor de aanleg van de toegang wordt een deel van de bestaande ophoging langs de Spoorwegstraat verwijderd. In de zone voor

speelbos kunnen bomen aangeplant worden en kan er een bospad aangelegd worden dat verhard wordt met boomschors. Deze zone zal ook ingezaaid worden met gras.

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het onderzoeksgebied geen bebouwing was van de 18de-eeuw tot het begin van de 20ste-eeuw. Mogelijk was er wel bebouwing aanwezig voor de 18de-eeuw, maar hier bestaan geen cartografische gegevens over. Eind 19de-eeuw werd wel de spoorlijn tussen Brussel en Leuven aangelegd, deze loopt vlak langs het projectgebied. Er zijn pas wijzigingen voor het projectgebied zelf te zien vanaf de topografische kaart van 1939. Op dit moment neemt de bebouwing in de omgeving toe. Het terrein zelf is voor een groot deel bebouwd met industriële bebouwing. Deze bebouwing verdwijnt op het einde van de jaren 1980. De orthofoto van 1995 toont reeds andere bebouwing op het terrein. Sinds 2000 is het projectgebied terug onbebouwd. We beschikken niet over bouw of sloopplannen van de bebouwing die het projectgebied gekend heeft. Deze kunnen mogelijk de bodem verstoord hebben.

De dichtstbijzijnde CAI-meldingen bij het projectgebied tonen sporen van een gekend militair kamp. Deze restanten maakten deel uit van de verdedigingslinie van de Verenigde Provinciën bij het Beleg van Leuven in 1635.

In de omgeving van het projectgebied is al archeologisch onderzoek uitgevoerd. In 2014 heeft Archebo bvba een onderzoek uitgevoerd met behulp van metaaldetectie, landschappelijke boringen, geofysisch onderzoek en proefsleuven. Het proefsleuvenonderzoek toonde sporen uit de ijzertijd (kuilen en paalsporen) en de nieuwe tijd (11 haarden die gerelateerd zijn aan het militaire kamp uit 1635). Deze sporenclusters zijn in 2014 opgegraven.

De opgraving heeft uit drie periodes grondsporen en vondsten opgeleverd. Het betreft vondsten en sporen uit de 20ste-eeuw, de 17de-eeuw en de metaaltijden. Concluderend kan gezegd worden dat de omgeving van het projectgebied minstens vanaf de metaaltijden gebruikt werd. Naast het gebruik als landbouwgebied, zijn resten aangetroffen van militair gebruik.

Op het terrein ten zuiden van het projectgebied (Herent – Kouterstraat Novus) voerde BAAC Vlaanderen een proefsleuvenonderzoek en een gedeeltelijke opgraving uit. Er werden verschillende archeologische bewoningssporen en vondstmateriaal aangetroffen uit het neolithicum, de late bronstijd, de late vroege ijzertijd, de Romeinse, post-middeleeuwse en subrecente periode. Met behulp van metaaldetectie werd een Romeinse muntschat gevonden.

Het projectgebied bevindt zich dus in een omgeving met groot archeologisch potentieel. In de omgeving werden verschillende archeologische sporen teruggevonden gaande van de prehistorie, Romeinse periode tot en met de nieuwe tijd.

Op basis van het bureauonderzoek stelt ARCHEBO bvba voor om het gehele onderzoeksgebied te onderzoeken aan de hand van een proefsleuvenonderzoek.

Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd slechts één geïsoleerd archeologisch interessant spoor aangetroffen dat bovendien geen dateerbaar materiaal bevatte. Verder kan met zekerheid gezegd worden dat de te verwachten archeologische structuur – de defensieve gracht van het Staatse kampement (1635) – niet aanwezig is op het terrein. Het terrein is bijgevolg onvoldoende archeologisch interessant voor vervolgonderzoek. Om deze reden stelt ARCHEBO bvba voor om het terrein vrij te geven.

3 FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-basiskaart (Geopunt, 2017)..... 2
Figuur 2: Syntheseplan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2017). 3